

VARHAISKASVATUKSEN PALVELUSETELIN SÄÄNTÖKIRJA

SIPOON KUNTA

1.4.2023

VARHAISKASVATUKSEN PALVELUSETELIN SÄÄNTÖKIRJA

Päivitetty 01.04.2021, 4/2022 ja 4/2023

❖ *KÄYTTÖ VAIN VERTIKALIN LUVALLA JA LISENSSILLÄ. LUVATON KÄYTTÖ ON RANGAISTAVAA.*

Sisällys

1 Johdanto	4
2 Sääntökirjassa käytettävät käsitteet	4
3 Palveluntuottajan hyväksymisen edellytykset	5
3.1 Palvelusetelilain ja varhaiskasvatuslain mukaiset hyväksymisen edellytykset	5
3.2 Kunnan asettamat hyväksymisen edellytykset	5
4 Palveluntuottamisen edellytykset	5
4.1 Tilaajavastuulain toteutuminen.....	6
4.2 Palveluntuottajan omaoikeus	6
4.3 Alihankinta.....	7
4.4 Asiakasasiakirjat ja asiakasrekisterin pidolle asetettavat edellytykset	7
4.5 Asiakaspalautteen kerääminen	7
4.6 Tulkkipalveluiden käyttäminen	7
4.7 Osallistuminen valmiussuunnitelman mukaiseen toimintaan	8
5 Palvelulle asetettavat edellytykset.....	8
5.1 Yksikön varhaiskasvatussuunnitelma	8
5.2 Yksikön aukiolo	8
5.3 Lapsen varhaiskasvatussuunnitelma	9
5.4 Lapsen tarvitsemat tukitoimet	9
5.5 Toimitilat ja varhaiskasvatusympäristö	10
5.6 Ateriat.....	10
5.7 Muut tukipalvelut	10
5.8 Turvallisuus.....	10
6 Henkilöstölle asetettavat vaatimukset	11
6.1 Henkilöstön mitoitus, rakenne ja kelpoisuus	11
6.2 Henkilöstön ammatillinen täydennyskoulutus.....	11

7	Palveluntuottajaksi hakeutuminen ja palveluntuottajan hyväksyminen	11
8	Asiakkaan asema	11
8.1	Asiakkaan ja palveluntuottajan välinen sopimus	12
8.2	Asiakaspalautteen käsittely	12
8.3	Markkinointi	13
9	Palvelusetelin arvo.....	13
9.1	Palvelusetelin enimmäisarvon määrittäminen.....	14
9.2	Esiopetukseen liittyvän varhaiskasvatuksen palveluseteli	14
9.3	Korotettu palveluseteli	15
9.4.	Lapsikohtaisen palvelusetelin arvon määrittäminen	15
10	Palveluntuottajalle maksettavan korvauksen maksatus	16
11	Palvelun hinnan muuttaminen	16
12	Valvonta.....	16
13	Palveluntuottajan hyväksymisen peruuttaminen ja poistaminen palvelusetelituottajien luettelosta	17
14	Erityisehdot.....	17
14.1	Palveluntuottajan taloudellinen tilanne.....	17
14.2	Sanktiot.....	18
14.3	Poikkeustilanteet	18
15	Lisätiedot ja -ehdot.....	18
15.1	Ilmoitusvelvollisuus	18
15.2	Varhaiskasvatuksen tietovaranto (Varda)	18
16	Esiopetuksen tuottaminen palvelusetelin yhteydessä	19
17	Sääntökirjan muuttaminen ja julkisuus	19
18	Tämän sääntökirjan tekstit	19
	Lainsäädäntö ja ohjaavat asiakirjat	20
	Liitteet	21
	Sipoon palvelusetelituotteiden arvo 1.8.2023 alkaen.....	22
	OHJE PALVELUSETELIASIAKKAALLE	23
	Mikä on varhaiskasvatuksen palveluseteli?	23
	Palveluseteliin oikeutetut asiakkaat.....	23
	Palveluntuottajan valitseminen.....	23
	Palvelusetelin hakeminen.....	24
	Päätös palvelusetelistä	24
	Palvelusopimus.....	24
	Varhaiskasvatuspaikan vaihto toiseen yksityiseen päiväkotiin	25
	Palvelusetelin voimassaolo.....	25

Kuluttajasuoja.....	25
OHJE PALVELUSETELITUOTTAJALLE.....	26
Hakeutuminen palveluntuottajaksi	26
Palvelusopimus.....	26
Palvelusetelin voimassaolo.....	26
Päätös palvelusetelistä	27
Palvelusetelin maksatus	27
Yksityisen varhaiskasvatus ohjaus, neuvonta ja valvonta	27
Kasvun ja oppimisen tuki päiväkotitoiminnassa.....	27

1 Johdanto

Palvelusetelien käyttöä säätelee [Laki sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä \(569/2009\)](#) (palvelusetelilaki). Sitä sovelletaan palvelusetelin käyttämiseen myös varhaiskasvatuksessa silloin, kun palvelua tuottavat yksityiset palveluntuottajat.

Hakeutuessaan palveluntuottajaksi yritys, järjestö tai yhteisö hyväksyy sääntökirjassa tuottajalle asetettuihin vaatimuksiin ja sitoutuu tässä sääntökirjassa määriteltyihin velvollisuuksiin.

Palvelusetelijärjestelmässä kunta ei tule sopimusosapuoleksi asiakkaan palvelusta sovittaessa. Palvelusetelin käyttämisestä sovitaan kuluttajan asemassa olevan asiakkaan sekä hänen huoltajansa ja palveluntuottajan välisellä sopimuksella

Me Vertikalissa päätimme luoda palvelusetelin sääntökirjamallin. Halusimme luoda yleispätevän ja selkeän mallin kuntien sääntökirjojen pohjaksi.

Toivomme tämän sääntökirjamallin tulevan laajaan käyttöön. Malli on dynaaminen eli päivitämme sitä jatkuvasti kuntien palautteiden ja ideoiden pohjalta. Tämä Vertikalin valmisteluaineisto ja kuntien yhteistyönä syntynyt palvelusetelin sääntökirja on rajoituksetta lisenssin hankkineiden kuntien käytössä, mutta muuten tekijänoikeuden piirissä.

2 Sääntökirjassa käytettävät käsitteet

Asiakkaalla tarkoitetaan varhaiskasvatuslaissa tarkoitettua varhaiskasvatukseen oikeutettua lasta tai hänen huoltajaansa.

Huoltaja on henkilö tai henkilöt, joilla on oikeus tehdä lasta koskevia päätöksiä.

Laskennallinen asiakasmaksu on varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain (1503/2016) suuruinen asiakasmaksu, jonka perhe maksaisi lapsen kunnallisesta varhaiskasvatuksesta.

Lisäpalveluilla tarkoitetaan asiakkaan palvelusopimukseen ja varhaiskasvatussuunnitelmaan kuulumattomia palveluita, jotka asiakas hankkii palveluntuottajalta omaehtoisesti ja myös maksaa itse.

Ostavastuuosuus on yksityisen palveluntuottajan tuottaman palvelun hinnasta se osuus, jota kunnan myöntämän palvelusetelin arvo ei kata ja joka jää asiakkaan maksettavaksi. Omavastuuosuus määräytyy yleensä asiakasmaksulain perusteella.

Palveluiden järjestäjänä kunta on vastuussa varhaiskasvatuspalveluiden järjestämisestä. Palveluiden järjestäjä vastaa siitä, että kuntalainen saa tarvitsemansa palvelut. Järjestämisvastuuseen kuuluu mm. asiakasohjaus ja tuotannon valvonta.

Palvelun tuottajahinta on tuottajan määrittämä hinta, joka korvataan asiakkaan omavastuuosuudella ja palvelusetelin arvolla.

Palvelusetelillä tarkoitetaan kunnan asiakkaalle myöntämää sitoumusta korvata yksityisen palveluntuottajan antaman palvelun kustannukset kunnan ennalta määräämään arvoon asti.

Palvelusetelin enimmäisarvo on kussakin palvelutuotteessa palvelusetelin korkein hinta, jota enempää ei makseta.

Palveluntuottaja on palvelusetelijärjestelmän puitteissa palvelua tuottava, varhaiskasvatuslain 43 §:ssä tarkoitettu palveluntuottaja. Palveluntuottaja voi olla itsenäinen ammatinharjoittaja tai yksityinen varhaiskasvatuspalveluja tuottava yritys, järjestö tai yhteisö, jonka kunta on hyväksynyt palvelusetelituottajaksi.

Sopimuksella tarkoitetaan palvelusetelituottajan ja asiakkaan välistä sopimusta.

Tulosidonnaisella palvelusetelillä tarkoitetaan sitä, että asiakkaan tulot vaikuttavat palvelusetelin suuruuteen. Varhaiskasvatuksen palvelusetelit ovat yleensä tulosidonnaisia.

Tasasuuruisen palvelusetelin rahallinen arvo on kaikille asiakkaille yhtä suuri riippumatta asiakkaan tuloista.

Valvontaviranomaisella tarkoitetaan kunnan, aluehallintoviraston tai Valviran valvontaviranomaista.

3 Palveluntuottajan hyväksymisen edellytykset

3.1 Palvelusetelilain ja varhaiskasvatuslain mukaiset hyväksymisen edellytykset

Palveluntuottaja sitoutuu täyttämään varhaiskasvatuslain luvun 9 mukaiset ehdot ja soveltuvin osin palvelusetelilain 5 §:n mukaiset määräykset.

3.2 Kunnan asettamat hyväksymisen edellytykset

Palvelusetelilain ja varhaiskasvatuslain edellytysten lisäksi palveluntuottajan on täytettävä hakeutuessaan tuottajaksi myös kunnan erikseen asettamat edellytykset, joita ei varsinaisesti säädellä esimerkiksi lainsäädännöllä. Kunnan asettaminen edellytysten tulee olla näkyvissä sääntökirjassa selkeästi ja yksiselitteisesti.

Nämä hyväksymiskriteerit ovat myös palveluntuottamisen ehtoja, ja niitä on kuvattu tarkemmin luvussa 4 Palveluntuottamisen edellytykset.

4 Palveluntuottamisen edellytykset

Nämä palveluntuottamisen edellytykset ovat voimassa koko palveluntuottamisen ajan.

Palveluntuottajan on noudatettava palveluntuottajaa ja sen toimintaa koskevaa kulloinkin voimassa olevaa lainsäädäntöä ja viranomaismääräyksiä sekä -ohjeita.

Palveluntuottaja on velvollinen toimittamaan kunnan edellyttämät kirjalliset todistukset tai muun riittävän näytön siitä, että tässä kohdassa mainitut ehdot täyttyvät.

4.1 Tilaajavastuulain toteutuminen

Mikäli kunta on asettanut palveluntuottajan hyväksymisen edellytykseksi tilaajavastuulain vaatimukset, palveluntuottajan tulee toimittaa kunnalle vuosittain seuraavat asiakirjat:

- Todistus rekisteröitymisestä ennakkoperintälaissa (1118/1996) tarkoitettuun ennakkoperintärekisteriin ja työnantajarekisteriin
- Todistus verojen maksamisesta/verovelkatodistus
- Kaupparekisteriote tai jäljennös elinkeinoilmoituksesta tai perustamisilmoitus kaupparekisteriin (päiväkodit ja ryhmäperhepäiväkodit)
- Palveluntuottajan oma YEL-eläkevakuutustodistus ja todistus työntekijöille otetusta eläkevakuutuksesta
- Selvitys työterveyshuollon järjestämisestä työntekijöille (päiväkodit ja ryhmäperhepäiväkodit)
- Selvitys työhön sovellettavista työehtosopimuksesta tai keskeisistä työehdoista

Mikäli yllä mainitut tilaajavastuulain edellytykset tarkastetaan vuosittain, kunta voi vaihtoehtoisesti edellyttää, että Palveluntuottajan tulee olla liittynyt Vastuu groupin Luotettava Kumppani - palveluun. Palvelu on yritykselle maksullinen. Lisätietoa: <https://www.vastuugroup.fi/fi-fi/palvelut/luotettava-kumppani>

Sipoossa kunta on asettanut palveluntuottajan hyväksymisen edellytykseksi tilaajavastuulain vaatimukset; yllä olevat asiakirjat tulee toimittaa hakemuksen yhteydessä.

Sipoon kunta voi hyväksyä palveluntuottajaksi myös toisessa kunnassa olevan yksityisen varhaiskasvatusyksikön, jolloin sipoolainen lapsi voi olla palvelusetelillä varhaiskasvatuksessa myös toisessa kunnassa.

Lisäksi Sipoossa edellytetään:

- **Tilinpäätöstiedot tai muu luotettava selvitys yhtiön vakavaraisuudesta**
- **Todistus palveluntuottajan voimassa olevasta asianmukaisesta lasten tapaturmavakuutuksesta**

Lisäksi palveluntuottajan tulee toimittaa:

- Todistus vastuuvakuutuksesta
- Todistus yksityisellä perhepäivähoitajan voimassa olevasta ensiapukoulutuksesta.

Sipoossa perhepäivähoito- ja ryhmäperhepäivähoito eivät kuulu palvelusetelitoiminnan piiriin

4.2 Palveluntuottajan omavalvonta

Varhaiskasvatuslain mukaan tuottajalla on oltava omavalvontasuunnitelma (48 §). Tähän käytetään järjestäjän tai esimerkiksi Valviran pohjaa. Vastaava suunnitelma tulee olla sekä

päiväkodissa että perhepäivähoidossa myös asiakkaiden nähtävillä, joko tulosteena tai yrityksen [www-sivuilla](#).

Sipoossa suositellaan käyttämään Valviran lomaketta omaevalvontasuunnitelman pohjaksi.

4.3 Alihankinta

Mahdollisille alihankkijoille on tuottajan asetettava samat toiminnalliset vaatimukset kuin järjestäjä on asettanut varsinaiselle palveluntuottajalle. Palveluntuottaja vastaa alihankkijan työstä kuin omastaan. Palvelusetelituottaja vastaa alihankkijan aiheuttamista vahingoista asiakkaalle sekä kunnalle.

4.4 Asiakasasiakirjat ja asiakasrekisterin pidolle asetettavat edellytykset

Kunta on palvelusetelillä järjestettävässä palvelussa syntyvien manuaalisten ja sähköisten asiakasasiakirjojen tietosuojalaissa (1050/2018) tarkoitettu rekisterinpitäjä. Palveluntuottajan tulee käsitellä asiakirjoja siten kuin varhaiskasvatuslaissa, tietosuojalaissa (1050/2018), muussa lainsäädännössä sekä kunnan henkilötietojen käsittelyohjeissa määrätään.

Palveluntuottajalla tulee olla tietosuoja-asetuksen (GDPR) mukainen asiakasrekisteri. Palvelun tuottajalla tulee olla nimetty tietosuojavastaava sekä rekisterinpidosta vastaava henkilö.

Tietojen tallentamisesta ja tietojen sisällöstä Vardaan määrätään varhaiskasvatuslaissa.

Palveluntuottaja ei saa luovuttaa asiakastietoja muille ulkopuolisille tahoille eikä käyttää saamiaan asiakastietoja muuhun tarkoitukseen kuin palvelusetelillä annetun palvelun tuottamiseen. Palveluntuottaja säilyttää asiakastietoihin liittyvät asiakirjat huolellisesti kunnan henkilötiedon käsittelyohjetta noudattaen ja pyydettyä antaa tietoja kunnan viranomaisille. Palveluntuottajan on pidettävä palvelusetelillä annettujen palvelujen asiakirjat erillään muista asiakastiedoista sekä erotettava myös saman asiakkaan palvelusetelin käytön yhteydessä syntyneet asiakastiedot ja ne asiakastiedot, jotka ovat syntyneet asiakkaan itse maksamien palveluiden yhteydessä.

Palveluntuottaja luo ja säilyttää asiakasasiakirjat omassa yksikössään ja luovuttaa arkistoitavat asiakirjat asiakassuhteen päätyttyä kunnalle ohjeiden mukaisesti.

Järjestäjä ohjeistaa asiasta tarkemmin paikallisen menettelytavan mukaan.

4.5 Asiakaspalautteen kerääminen

Kunnalla on oikeus toteuttaa asiakaspalautekyselyitä palveluseteliasiakkaille.

Kunta voi velvoittaa palveluntuottajaa keräämään asiakaspalautetta ja toimittamaan asiakaspalautteet kunnalle.

4.6 Tulkkipalveluiden käyttäminen

Mikäli asiakas tarvitsee tulkkipalveluita, noudatetaan [varhaiskasvatuslakia](#).

Varhaiskasvatuslaissa säädetty 15 c § oikeuttaa lapsen saamaan tuen tarpeen vaatiessa varhaiskasvatukseen osallistumisen edellyttämiä tulkitsen palveluja.

Sipoon kunnassa edellytetään palveluntuottajaa järjestämään ja kustantamaan lapsen huoltajille tarvittava tulkkipalvelu lapsen Vasukeskustelun yhteydessä sekä lapsen kasvun tuen ja oppimisen kannalta tärkeiden pedagogisten keskustelujen yhteydessä.

4.7 Osallistuminen valmiussuunnitelman mukaiseen toimintaan

Palvelusetelituottajalle voidaan asettaa myötävaikutusvelvollisuus osallistua kriisitilanteissa voimavarojensa mukaan kunnan valmiussuunnitelman mukaiseen kriisinaikaiseen toimintaan. Mikäli palveluntuottajan edellytetään osallistuvan kriisitilanteissa, -tästä tulee tehdä erillinen sopimus.

Sipoossa edellytetään yksityisiä palveluntuottajia osallistumaan voimavarojensa mukaan kriisinaikaiseen toimintaan. Valmiussuunnitelmaa tullaan päivittämään ja sopimus päiväkotien kanssa tehdään myöhemmin yksikkökohtaisesti.

5 Palvelulle asetettavat edellytykset

Varhaiskasvatuksen tavoitteena on edistää jokaisen lapsen iän ja kehityksen mukaista kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä, terveyttä ja hyvinvointia.

Palveluntuottaja sitoutuu noudattamaan varhaiskasvatuslakia ja muita varhaiskasvatusta ohjaavia asiakirjoja.

Sipoossa noudatetaan myös Sipoon paikallista varhaiskasvatussuunnitelmaa.

5.1 Yksikön varhaiskasvatussuunnitelma

Palveluntuottaja voi laatia oman varhaiskasvatussuunnitelman. Mikäli tuottaja ei laadi omaa asiakirjaa, se noudattaa automaattisesti kunnan varhaiskasvatussuunnitelmaa.

5.2 Yksikön aukiolo

Palveluntuottajan tulee huolehtia siitä, että varhaiskasvatusta on saatavana tarvetta vastaavasti ympärivuotisesti, myös esimerkiksi loma-aikoina. Palvelua voidaan järjestää yhteistyössä muiden yksityisten tuottajien kanssa. Palveluseteliasiakkaalla ei ole oikeutta kunnan itse tuottamaan varhaiskasvatukseen.

Sipoon kunta suosittelee palveluntuottajia olemaan perimättä kesäajalta asiakasmaksua, jos päiväkoti on suljettuna. Palveluntuottajia suositellaan perimään asiakkaiden omavastuuosuus enintään 11 kuukaudelta vuodessa. Mikäli tuottaja perii omavastuuosuuden 12 kuukaudelta, tulee tuottajan huolehtia varhaiskasvatuksen saatavuudesta ympärivuotisesti.

Jos lapsi tarvitsee varhaiskasvatusta yksityisen päiväkodin ollessa suljettuna, tuottaja sitoutuu järjestämään hoidon esimerkiksi yhteistyössä muiden yksityisten päiväkotien kanssa.

5.3 Lapsen varhaiskasvatussuunnitelma

Jokaiselle lapselle tulee tehdä henkilökohtainen varhaiskasvatuslain 23 §:n mukainen varhaiskasvatussuunnitelma yhdessä huoltajien kanssa.

Suunnitelma on tarkistettava vähintään kerran vuodessa tai tarvittaessa useammin.

Lasten Vasut tarkistetaan vuosittain valvonta- ja ohjauskäynnillä.

5.4 Lapsen tarvitsemat tukitoimet

Kun lapsen tuen tarve todetaan, aloitetaan tuen suunnittelu ja toteuttaminen. Sovitut pedagogiset toimintatavat kirjataan lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaan tai esiopetuksen opetussuunnitelmaan.

Varhaiskasvatuslain mukaan kunnan tulee tehdä hallintopäätös lapselle annettavasta tuesta viipymättä, mikäli kyseessä on tehostettu tai erityinen tuki. Tuki voidaan toteuttaa esimerkiksi korotuksena palveluseteliin. Päätöksessä on mainittava varhaiskasvatuslain 15 b §:n mukaiset tuen muodot, varhaiskasvatuksen järjestämispaikka ja 15 c §:n mukaiset tukipalvelut. Tuen tarpeen arvioinnin suorittaa varhaiskasvatuksen erityisopettaja.

Palvelusetelin korottaminen tuen perusteella on määritelty erillisessä liitteessä. Perusteena voivat olla mm. lisähenkilöstön palkkaaminen, ryhmäkoon pienentäminen, erityisopettajan tai muiden asiantuntijapalveluiden ostaminen tai apuvälineiden hankinta.

Varhaiskasvatuslain 15 c § oikeuttaa lapsen saamaan tuen tarpeen vaatiessa tukipalveluita, varhaiskasvatukseen osallistumisen edellyttämiä avustamispalveluja ja apuvälineitä. Lapsella on tuen tarpeen sitä edellyttäessä oikeus saada varhaiskasvatuksen erityisopettajan antamaa konsultaatiota ja opetusta, sekä varhaiskasvatukseen osallistumisen edellyttämiä avustamispalveluja ja apuvälineitä.

Palveluntuottaja on pyydettyessä velvollinen raportoimaan kunnalle ja huoltajille, miten palvelusetelin korotus on kohdennettu ja tukitoimenpiteet toteutettu.

Jos lapsen tuen tarve tunnistetaan ennen varhaiskasvatuksen aloittamista ja varhaiskasvatus vaatii isoja henkilöstöresursseja tai toimintaympäristöön tehtäviä isoja muutoksia, joihin yksityisellä päiväkodilla ei ole mahdollisuutta, suositellaan lapselle paikkaa kunnallisessa varhaiskasvatuksessa. Tällöin kunta käyttää oikeuttaan rajata harkintansa mukaan asiakkaat, jolle palveluseteliä ei myönnetä.

Erityistä tai tehostettua tukea tarvitsevan lapsen tuen tarve arvioidaan samoin toimenpitein kuin kunnallisessa varhaiskasvatuksessa. Mikäli Sipoon varhaiseryityiskasvatuksen työryhmä päättää lapsen tukitoimien edellyttävän myös lapsiryhmän pienentämistä, työryhmä voi myöntää lapselle tukikertoimen 2.

Jos edellä mainitut toimenpiteet eivät riitä tai tarvitaan lisähenkilöstöresurssia, lapsi ohjataan kunnallisen varhaiskasvatuksen piiriin.

Esiopetusta täydentävään varhaiskasvatukseen liittyen.

Jos esiopetukseen osallistuvalla lapsella on päätös erityisen tai tehostetun tuen tarpeesta, palveluntuottajalle maksetaan tukikertoimen edellyttämä lisäkorvaus. Tuen toteuttamisen ensisijainen lähtökohta on tukipäätöksen mukaisesti ryhmäkoon pienentäminen ja muut toimintatapojen muutokset.

Vaihtoehtoisesti palveluntuottaja voi käyttää lapselle päätetyn tehostetun tai erityisen tuen perusteella saamansa taloudellisen korvauksen myös tarvittavien virikemateriaalien, apuvälineiden, koulutuksen tai osa-aikaisen työntekijän hankintaan. Tällöin tulee kuitenkin aina harkita tukitoimenpiteiden kohdentaminen siten, että kunkin lapsen tarpeet ovat ensisijaisena lähtökohtana tuen toteuttamiselle.

Kunta maksaa harkinnanvaraisesti yksityiselle palveluntuottajalle ryhmäkohtaisen tai henkilökohtaisen avustajan palkan ja tällöin lapsen esiopetuspaikka mietitään yksilöllisesti.

5.5 Toimitilat ja varhaiskasvatusympäristö

Varhaiskasvatusympäristön on oltava kehittävä, oppimista edistävä sekä terveellinen ja turvallinen lapsen ikä, kehitys ja muut edellytykset huomioon ottaen. Lasta tulee suojata väkivallalta, kiusaamiselta ja muulta häirinnältä. Toimitilojen ja toimintavälineiden on oltava asianmukaisia ja niissä on huomioitava esteettömyys.

Varhaiskasvatuksen ryhmien muodostaminen sekä tilojen suunnittelu ja käyttö tulee järjestää siten, että varhaiskasvatukselle säädetyt tavoitteet voidaan saavuttaa.

5.6 Ateriat

Tarjottavan ruoan tulee olla terveellistä, hyvää ja sitä tulee olla riittävästi. Ruoan laadussa tulee ottaa huomioon eri-ikäisten lasten tarpeet.

Toiminnassa tulee noudattaa elintarvikelain (23/2006) määräyksiä omavalvonnasta ja elintarvikehygieenisestä osaamisesta.

5.7 Muut tukipalvelut

Palveluntuottaja vastaa toimintayksikkönsä tukipalveluiden laadusta (siivous, ruokapalvelu, turvallisuus ja kiinteistöhuolto) ja toimintavälineiden asianmukaisesta kunnosta. Pyydettyessä palveluntuottajan on toimitettava asiakirjat edellä mainituista palvelun laatuun vaikuttavista seikoista.

5.8 Turvallisuus

Turvallisuudesta tulee huolehtia lakien, säädösten ja suositusten tarkoittamalla tavalla. Kunnan varhaiskasvatuspalvelulle erikseen määrittelemät vaatimukset tulee ottaa huomioon.

6 Henkilöstölle asetettavat vaatimukset

6.1 Henkilöstön mitoitus, rakenne ja kelpoisuus

Palveluntuottajan on huolehdittava, että varhaiskasvatuksessa on riittävä määrä varhaiskasvatuslaissa säädettyä, eri kelpoisuusvaatimukset täyttävää henkilöstöä. Lisäksi varhaiskasvatuksessa voi olla lasten tarpeet ja varhaiskasvatuksen tavoitteet huomioiden myös muuta henkilöstöä. Henkilöstön mitoituksessa, rakenteessa ja kelpoisuudessa noudatetaan varhaiskasvatuslain (L540/2018) ja asetuksen (A 753/2018) määräyksiä.

Päiväkodissa tulee olla toiminnasta vastaava päiväkodin johtaja. Ryhmäperhepäiväkodilla tulee olla vastuhenkilö.

Vuokratyövoimaa käytettäessä tulee ottaa huomioon henkilöstön pysyvyys ja kelpoisuus.

Palveluntuottaja vastaa henkilöstönsä rikostaustan selvittämisestä ja pitää luetteloa tekemistään selvityksistä.

Palveluntuottajan käytössä tulee tarvittaessa olla erityisopettajan palveluita.

6.2 Henkilöstön ammatillinen täydennyskoulutus

Palveluntuottajan on huolehdittava siitä, että varhaiskasvatuksen henkilöstö osallistuu riittävästi ammattitaitoa ylläpitävään ja kehittävään täydennyskoulutukseen.

7 Palveluntuottajaksi hakeutuminen ja palveluntuottajan hyväksyminen

Palvelusetelituottajaksi hyväksytään palveluntuottajat, jotka täyttävät sääntökirjassa palveluntuottajalle esitetyt edellytykset. Kunnan tulee ottaa palveluntuottajan valintaa koskeva asia käsittelyyn viimeistään yhden kuukauden kuluessa palveluntuottajan ilmoittautumisesta ja tehtävä päätös palveluntuottajan hyväksymisestä tai hylkäämisestä kolmen kuukauden kuluessa ilmoittautumisesta.

Hyväksytyjen palveluntuottajien tiedot (yrityksen yhteystiedot ja hintatiedot) julkaistaan kunnan internet-sivuilla.

Ennen palveluntuottajaksi hakeutumistaan päiväkotien tulee olla rekisteröityneenä Aluehallintoviraston palveluntuottajien rekisteriin. [Opas: Yksityisen palveluntuottajan ilmoitusmenettely varhaiskasvatuksessa.](#)

Kunta ylläpitää rekisteriä alueellaan toimivista perhepäivähoitajista ja ryhmäperhepäivähoitokodeista (katso yllä mainittu opas).

8 Asiakkaan asema

Palveluntuottaja huolehtii asiakkaiden itsemääräämisoikeuden toteutumisesta ja kunnioittamisesta, oikeudenmukaisuudesta ja hyvästä kohtelusta sekä yksilöllisyyden ja turvallisuuden takaamisesta.

Kunta selvittää lapsen vanhemmille tai huoltajalle palveluseteliä myönnettäessä asiakkaan aseman, palvelusetelin arvon, palveluntuottajien hinnat ja omavastuuosuuden määräytymisen perusteet sekä omavastuuosuuden arvioitun suuruuden. Asiakkaalla on oikeus kieltäytyä hänelle tarjotusta palvelusetelistä, jolloin kunta järjestää asiakkaan palvelut muulla tavoin.

Kunta ei peri palveluseteliasiakkailta asiakasmaksua. Palveluntuottaja perii asiakkaalta omavastuuosuuden. Lisäksi palveluntuottaja voi periä korvausta asiakkaalle vapaaehtoisista lisäpalveluista, jotka eivät sisälly peruspalveluun.

Kunta tekee päätöksen palvelusetelin myöntämisestä kullekin lapselle erikseen. Huoltaja valitsee lapselle varhaiskasvatuksen palveluntuottajan ja solmii tuottajan kanssa sopimuksen.

Palvelusetelipalvelu ei oikeuta kotitalousvähennykseen.

Kunta määrittää palvelusetelin irtisanomisajan. Irtisanomisaika määritellään kunnan palvelusetelioppaassa.

Sipoossa huoltaja valitsee ensin yksityisen palveluntuottajan ja solmii tuottajan kanssa sopimuksen varhaiskasvatuspaikasta. Tämän jälkeen huoltaja hakee kunnalta palveluseteliä sähköisellä lomakkeella.

Irtisanomisaika ilmoitettu Palvelusetelisääntökirjan liitteessä 2, Palvelusetelin voimassaoloaika

8.1 Asiakkaan ja palveluntuottajan välinen sopimus

Palveluntuottaja tekee huoltajan kanssa palvelusetelilain 6 §:n mukaisen kirjallisen sopimuksen varhaiskasvatuspalvelusta. Sopimusehtojen tulee olla kuluttajansuojalain mukaiset.

Asiakkaan ja palveluntuottajan välistä sopimusta koskeva erimielisyys on mahdollista saattaa kuluttajariitalautakunnan tai yleisen tuomioistuimen käsiteltäväksi.

8.2 Asiakaspalautteen käsittely

Mikäli asiakas on tyytymätön saamaansa palveluun, palautetta käsitellään ensisijaisesti asiakkaan ja palveluntuottajan kesken. Palveluntuottajan tulee opastaa ja neuvoa huoltajia olemaan yhteydessä palvelusetelin myöntäneeseen tahoon, mikäli huoltajat ja palveluntuottaja eivät pääse yhteisymmärrykseen tilanteen korjaamisesta.

Asiakkaan / huoltajan hallinnollisia oikeusturvakeinoja ovat:

- Toimintayksikön vastaavalle johtajalle tai toimintayksikön vastuuhenkilölle tehtävä muistutus.
- Kantelu sosiaali- ja terveystieteiden valvovalle viranomaiselle, joita ovat aluehallintovirasto sekä sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto Valvira.

Sipoossa noudatetaan yksityisen varhaiskasvatuksen valvonnassa Kuuma-kunnissa laadittua valvonta-asiakirjaa.

8.3 Markkinointi

Palveluntuottajan palvelusetelipalveluun kohdistuvan markkinoinnin on oltava asiallista, luotettavaa ja hyvän tavan mukaista. Markkinointi ei saa sisältää muihin palveluntuottajiin (julkisiin tai yksityisiin) kohdistuvia väitteitä, vertailua tai arvostelua. Palveluntuottajan velvollisuus on aina selvittää ja varmistaa, että asiakas ymmärtää, mitkä palvelut sisältyvät palveluseteliin ja mitkä ovat mahdollisia vapaaehtoisia lisäpalveluita.

9 Palvelusetelin arvo

Lain mukaan kunnan tulee määrätä palvelusetelin arvo niin, että se on asiakkaan kannalta kohtuullinen. Kunta määrittää palvelusetelin enimmäisarvon. Kunta määrittää lisäksi omavastuuosuuden määräytymisen perusteet. Tuottaja määrittää palvelun hinnan. Tuottaja voi määrittää hinnan vapaasti, ellei järjestäjä ota tähän kantaa sääntökirjassa.

Sipoossa palvelusetelin enimmäisarvo määritellään sivistysvaliokunnassa. Kts liite 1

Jos asiakkaan ja palvelujen tuottajan sopima hinta palvelusta on pienempi kuin palvelusetelin arvo, kunta on velvollinen suorittamaan palvelujen tuottajalle enintään asiakkaan ja palvelujen tuottajan sopiman hinnan.

Taulukossa (uusittu taulukko, alla) on kuvattu palvelusetelin kustannusrakenne eri palveluissa. Laskelma vastaa kevään 2023 tilannetta kustannusten osalta. Mikäli kunta tekee arvon määrittämisen pohjaksi omien palveluiden kustannuslaskennan, on syytä ottaa huomioon, että kunnallisen ja yksityisen taloustiedot eivät ole kovin hyvin vertailukelpoisia.

Laskelmassa on laskettu 10 % kate eli mahdollisuus tuottajalle saada positiivinen tulos. Laskelma on tehty 100 % täyttöasteen mukaisena, mikä ei kaikissa olosuhteissa ole realistista. Tämän voi ottaa arvon määrittämisessä huomioon.

Kustannusrakenne palvelusetelin arvon määrittämisessä (paikkaa kohti)				
	Päiväkoti yli 3 v.	Päiväkoti alle 3 v.	PPhoito	RPPhoito
Henkilöstömenot	6 000 €	10 500 €	9 375 €	9 375 €
Ruoka	1 330 €	1 330 €	950 €	950 €
Materiaalit	100 €	100 €	100 €	100 €
Tilakustannukset	2 400 €	4 200 €	- €	1 800 €
Muut kulut	500 €	500 €	500 €	500 €
Yhteensä	10 330 €	16 630 €	10 925 €	12 725 €
Paise-hinta ilman katetta	861 €	1 386 €	910 €	1 060 €
Lisänä 10 % kate	947 €	1 524 €	1 001 €	1 166 €
*laskelma on todellisen kustannusrakenteen mukainen				
*laskelma ei ole ohje tai suositus				
*alle 3-v. kerroin 1,75 henkilöstömenojen ja tilojen osalta, muuten 1,00				
*laskelma on tehty 100 % täyttöasteen mukaisena				

Sipoossa palvelusetelituottajalla on oikeus periä maksimissaan 30 e/kk/lapsi enemmän kuin Sipoon kunnan määrittämä asiakasmaksu on kunnallisella puolella.

Arvonlisäverolain (1501/1993) 37 §:n mukaan arvonlisäveroa ei suoriteta varhaiskasvatuksen palvelusetelistä.

Palveluntuottajan tulee selvittää erikseen arvonlisäverotus niistä lisäpalveluista, jotka eivät kuulu varhaiskasvatuslain piiriin.

9.1 Palvelusetelin enimmäisarvon määrittäminen

Kunta hyväksyy varhaiskasvatuksen palvelusetelin enimmäisarvon.

Palvelusetelin perushinta määritellään 3–5-vuotiaan lapsen kokoaikaisen palvelun osalta. Tätä perushintaa voidaan muuntaa eri palveluille lasketuilla kertoimilla. Kunta voi myös laskea erikseen hinnan jokaiselle palvelulle.

Kunta tarkistaa palvelusetelin arvon sekä eri kertoimet tarvittaessa. Yleensä ajankohta uuden arvon käyttöönotolle on toimintakauden alusta (elokuu) tai toimintavuoden alusta (tammikuu).

Palvelusetelin arvon ohjeellisena tarkistusperiaatteena käytetään sosiaalipalveluiden ansiotasoindeksiä ja elinkustannusindeksiä yhdistettyä indeksiä. Indeksillä muodostuu sosiaalipalveluiden ansiotasosta (vaikutus 70 %) ja elinkustannusindekseistä (vaikutus 30 %). Laskennassa käytetään viimeisimpiä käytössä olevia tilastokeskuksen indeksejä.

Mikäli varhaiskasvatuksen palvelusetelin sääntökirjaan tehdään muutoksia, palveluntuottajia tiedotetaan ja osallistetaan asian vaatimalla tavalla. Keskustelu palvelusetelin **sääntökirjan muutoksiin** liittyvistä asioista voidaan käydä myös palveluntuottajien aloitteesta.

9.2 Esiopetukseen liittyvän varhaiskasvatuksen palveluseteli

Palvelusetelilainsäädäntö ei koske perusopetuslain mukaista esiopetusta, vaikka se järjestettäisiinkin päiväkodissa. Esiopetukseen liittyvästä varhaiskasvatuksesta maksetaan kulloinkin voimassa olevan päätöksen mukaista palvelusetelin arvoa. Kunta päättää esiopetuksen alkamis- ja päättymispäivämääristä vuosittain.

Sipoossa lukuvuoden määräytymisessä noudatetaan samoja päivämääriä kuin perusopetuksessa, lukuun ottamatta lauantapäiviä.

Jos lapsi on ollut yksityisessä päiväkodissa varhaiskasvatuksessa 31.7. saakka ja jatkaa samassa yksikössä esiopetusta täydentävässä varhaiskasvatuksessa, esiopetukseen liittyvä palveluseteli maksetaan palveluntuottajalle 1.8. alkaen.

Sipoossa lukuvuoden loppuun asti olleista esioppilaista maksetaan esiopetuskorvaus ja esiopetuksen palveluseteli 31.7. asti, vaikka varhaiskasvatussuhde päättyisi aikaisemmin.

9.3 Korotettu palveluseteli

Kun lapsen tuesta tehdään lain mukainen hallintopäätös, arvioidaan samalla tuen edellyttämät resurssit. Tarvittaessa palvelusetelin arvoa korotetaan erikseen määriteltyjen periaatteiden mukaan.

Pääsääntöisesti korotettu palveluseteli on voimassa sen kuukauden alusta, jolloin palvelusetelin kerroin on määritelty. Korotetun palvelusetelin voimassaoloaika päättyy tuen päättyessä.

Palvelusetelin korotus voidaan keskeyttää ja tarvittaessa periä takaisin palveluntuottajalta, jos lapsen yhtäjaksoinen poissaolo on jatkunut muusta kuin huoltajan vuosilomasta johtuen yli 30 päivää.

Sipoossa on mahdollisuus saada korotettua palvelusetelimaksua, jos lapsella on päätös erityisen tai tehostetun tuen tarpeesta Kts tarkemmin kohta 5.4. Pyydettyessä tulee dokumentoida, miten korotettu tuki on kohdennettu lapselle.

9.4. Lapsikohtaisen palvelusetelin arvon määrittäminen

Kunta päättää erikseen kunkin lapsen palvelusetelistä sääntökirjan pohjalta.

Tulosidonnaisen palvelusetelin maksettava euromäärä saadaan vähentämällä kunnan hyväksymästä palvelusetelin enimmäisarvosta varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain (1503/2016) suuruinen asiakasmaksu, jonka perhe maksaisi lapsen kunnallisesta varhaiskasvatuksesta. Palveluseteli myönnetään jokaiselle kuukaudelle, kun lapsi on asiakassuhteessa palveluntuottajaan. Mikäli kunta päättää, että varhaiskasvatus on maksutonta, koskee tämä myös yksityistä palveluja.

Palveluseteli voi olla myös tasasuuruinen. Tällöin palvelusetelin arvosta ei tarvitse tehdä lapsikohtaista päätöstä.

Sipoossa on käytössä tulosidonnainen palveluseteli, ja siitä tehdään aina lapsikohtainen päätös.

Asiakassuhde ja oikeus palveluseteliin säilyvät vanhempainvapaan edellyttäen, että asiakassuhde jatkuu välittömästi vanhempainvapaan jälkeen samassa varhaiskasvatuspaikassa. Palveluntuottaja ei voi periä perheen omavastuuosuutta isyysvapaan ajalta.

Lapsen yhtäjaksoisen poissaolon aikana palvelusetelin voimassaolo jatkuu normaalitilanteessa 65 kalenteripäivää. Poikkeustilanteita koskevat voimassaolosäännökset ovat kohdassa 14.3 Poikkeustilanteet.

Jos lapsen huoltajat asuvat eri kunnissa, mutta lapselle järjestetään varhaiskasvatusta vain yhdessä kunnassa, palvelusetelin suuruus määräytyy sen vanhemman tulojen perusteella, jonka luona lapsella on väestötietojärjestelmästä ja väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista annetun lain (661/2009) mukainen asuinpaikka. Jos lapselle järjestetään varhaiskasvatusta kahden kunnan alueella, palvelusetelin suuruus on määriteltävä erikseen molemmissa kunnissa.

Kunta ei voi periä asiakasmaksua perhevapaan ajalta.

Vanhemmilla on oikeus säilyttää lapsellaan sama varhaiskasvatuspaikka enintään 13 viikon vanhempainvapaasta johtuvan poissaolon ajan.

Laissa ei puhuta siitä, voiko yksityinen palveluntuottaja periä omavastuusuutta, mutta perheiden tasa-arvoisen kohtelun vuoksi kunnan tulisi edellyttää myös tuottajilta omavastuusuuden perimättä jättämistä perhevapaan ajalta.

Sipoon kunta edellyttää, ettei asiakkailta peritä asiakkaan omavastuusuutta perhevapaan ajalta. Kunta ei kuitenkaan korvaa menetettyä omavastuusuutta palveluntuottajalle.

10 Palveluntuottajalle maksettavan korvauksen maksatus

Maksatus toteutuu kunnan oman prosessin mukaisena.

Sipoossa palveluseteli maksetaan palveluntuottajalle käytössä olevan palvelusetelijärjestelmän kautta. Asiakkaan palveluseteli kohdentuu palveluntuottajalle, joka veloittaa tiliä kerran kuukaudessa.

11 Palvelun hinnan muuttaminen

Palvelun hinnalla tarkoitetaan kuukausihintaa, jonka palveluntuottaja on ilmoittanut palvelun hinnaksi. Tuottajan ilmoittama hinta voi olla pienempi tai yhtä suuri kuin palvelusetelin arvo. Hinta voi myös olla korkeampi, mikäli sääntökirja ei tätä erikseen kiellä.

Palveluntuottaja voi muuttaa ilmoittamiaan palvelusetelipalveluiden hintoja enintään kaksi kertaa kalenterivuoden aikana siten, että muutokset astuvat voimaan esimerkiksi 1. tammikuuta ja 1. elokuuta kunakin vuonna. Palveluntuottajan velvollisuutena on tiedottaa asiakkaita muutoksista.

Hintaa voi muuttaa enintään kaksi kertaa kalenterivuoden aikana, astuen voimaan 1.1. ja 1.8. kunakin vuonna. Sipoossa palvelusetelituottajalla on oikeus periä 0–30 e/lapsi/kk enemmän kuin lapsen kunnallinen maksu.

12 Valvonta

Kunta on palvelusetelilain nojalla velvollinen valvomaan hyväksymiensä yksityisten palveluntuottajien tuottamien palvelujen tasoa sekä asiakkaiden kohtelua palveluissa. Hyväksymiselle asetettujen edellytysten täyttymistä ja palvelun laatua sekä asiakastytyväisyyttä voidaan seurata asiakastytyväisyyskyselyillä ja mahdollisilla tarkastuskäynneillä. Valvontaviranomaisella on oikeus tarkastaa palvelusetelituottajien tietoja ja tehdä suunniteltuja

sekä ennalta ilmoittamattomia valvontakäyntejä. Palveluntuottaja on veloitettu tekemään yhteistyötä valvontaviranomaisten kanssa sekä luovuttamaan viranomaiselle valvonnan kannalta keskeiset asiakirjat.

Kunta ja palveluntuottaja nimeävät vastuuhenkilöt, jotka seuraavat sääntökirjan toteuttamista ja toimivat yhteyshenkilöinä.

Sipoossa yksityisen varhaiskasvatuksen valvonta perustuu Kuuma-kuntien yhteistyössä laatimaan Valvontakäsikirjaan ja sen liitteenä oleviin lomakkeisiin.

13 Palveluntuottajan hyväksymisen peruuttaminen ja poistaminen palvelusetelituottajien luettelosta

Mikäli palveluntuottaja toimii sääntökirjan vastaisesti tai palveluntuottajan toiminnassa ilmenee muita epäkohtia, kunta pyytää kirjallisesti palveluntuottajalta selvitystä asiasta. Palveluntuottajan tulee tehdä kunnan osoittamat korjaukset ilmoitetussa määräajassa ja todentaa epäkohtien korjaaminen. Kunta voi lisäksi antaa palveluntuottajalle kirjallisen huomautuksen heti vakavan epäkohdan ilmetessä.

Palveluntuottajan hyväksyminen voidaan peruuttaa välittömästi, mikäli palveluntuottaja olennaisesti rikkoo palvelusetelitoiminnan ehtoja.

Kunta voi peruuttaa palveluntuottajan hyväksymisen, jos hyväksymiselle asetetut edellytykset eivät enää täyty tai palveluntuottaja itse pyytää hyväksymisen peruuttamista. Lisäksi kunta voi peruuttaa palveluntuottajan hyväksymisen, mikäli tuottajalla ei ole ollut toimintaa kunnassa viimeisten kuuden kuukauden aikana.

Mikäli palveluntuottaja haluaa lopettaa palvelusetelipalvelun tuottamisen, tuottajan tulee tehdä ilmoitus palvelusetelitoiminnan päättymisestä kolme kuukautta ennen toiminnan päättymistä.

Palveluntuottajalla ei ole oikeutta siirtää asiakkaita kolmannelle osapuolelle ilman kunnan suostumusta.

Kunnalla on oikeus peruuttaa palveluntuottajaksi hyväksyminen kuuden kuukauden irtisanomisajalla, jos kunta päättää luopua palvelusetelin käytöstä tai muuttaa palvelusetelin käytölle asetettuja ehtoja niin, että tuottaja enää täyty uusia ehtoja.

14 Erityisehdot

14.1 Palveluntuottajan taloudellinen tilanne

Mikäli palveluntuottajan taloudellinen tilanne heikkenee siten, että se saattaa muodostaa riskin toiminnan jatkumiselle, tuottajan tulee raportoida järjestäjälle viipymättä. Tuottajan tulee lisäksi toimittaa tilikauden päätyttyä järjestäjälle tilinpäätöstiedot. Läpinäkyvyyden vuoksi on suositeltavaa, että taloutta voidaan seurata toimipiste- tai kuntatasoisesti. **Jos kunnalla on luotettava kumppani palvelu käytössä, niin tilinpäätöstietoja ei tarvitse toimittaa.**

14.2 Sanktiot

Mikäli palveluntuottaja ei noudata sääntökirjan määräyksiä, järjestäjällä on oikeus leikata palvelusetelien maksatusta monijäsenisen toimielimen erikseen päättämällä tavalla. Tällöin palveluntuottajaa kuullaan ennen ratkaisua.

14.3 Poikkeustilanteet

Mikäli palvelutuotantoa kohtaa ennakoimaton poikkeustilanne (force majeure), järjestäjällä on oikeus muuttaa poikkeustilanteen vaatimalla tavalla sääntökirjaa välittömästi monijäsenisen toimielimen erikseen päättämällä tavalla. Tällöin järjestäjä **kuulee** palveluntuottajia ratkaisua koskien.

Poikkeustilanteessa oikeus palveluseteliin säilyy 60 kalenteripäivän ajan, ja tämän jälkeen palvelusetelin arvo putoaa 50 % niiden lasten osalta, joilla on edelleen asiakassuhde palveluntuottajaan.

Poikkeustilanteissa yksityiset päiväkodit noudattavat kunnan valmiussuunnitelmaa.

15 Lisätiedot ja -ehdot

15.1 Ilmoitusvelvollisuus

Henkilöstön tulee olla tietoinen, että palveluntuottajan kaikilla työntekijöillä on lastensuojelulain (414/2007) 25 § 1 momentin mukainen ilmoitusvelvollisuus kunnan sosiaaliviranomaisille, mikäli he ovat tehtävässään saaneet tietää lapsesta, jonka hoidon ja huolenpidon tarve, kehitystä vaarantavat olosuhteet tai oma käyttäytyminen edellyttävät lastensuojelun tarpeen selvittämistä.

Varhaiskasvatustilain (57 a § ja 57 b §) perusteella varhaiskasvatuksen henkilöstöllä on ilmoitusvelvollisuus, jos he huomaavat työssään epäkohdan tai ilmeisen epäkohdan uhan, joka koskee lapsen varhaiskasvatuksen toteutumista. Ilmoitusvelvollisuus koskee julkista ja yksityistä varhaiskasvatusta sekä päiväkodissa järjestettävää esiopetusta.

Sipoossa yksityisen varhaiskasvatuksen valvonta perustuu Kuuma-kuntien yhteistyössä laatimaan Valvontakäsikirjaan ja sen liitteenä oleviin lomakkeisiin.

Sipoossa yksityisen varhaiskasvatuksen yksikön tulee ilmoittaa kunnalle heille tehdyistä ilmoituksista, jos ilmoitus vaatii kunnan toimenpiteitä tai kohdistuu yksikön esimieheen.

15.2 Varhaiskasvatuksen tietovaranto (Varda)

Varhaiskasvatuksen tietovaranto (Varda) kokoaa varhaiskasvatuksen kansallisessa suunnittelu- ja ohjaustyössä tarvittavat tiedot yhteen paikkaan. Vardaan kerätään tietoja varhaiskasvatuksen toimijoista, varhaiskasvatuksen toimipaikoista, varhaiskasvatuksessa olevista lapsista ja heidän

huoltajistaan sekä varhaiskasvatuksen henkilöstöstä. Tietoja hyödynnetään mm. viranomaisten toiminnassa. Vardan ylläpidosta vastaa Opetushallitus ja ohjauksesta opetus- ja kulttuuriministeriö. Tietojen tallentamisesta Vardaan määrätään varhaiskasvatuslaissa (540/2018).

Varhaiskasvatuslain mukaan yksityinen varhaiskasvatuksen palveluntuottaja (yksityiset päiväkodit, yksityiset ryhmäperhepäivähoitokodit ja yksityiset perhepäivähoitajat) tallentavat varhaiskasvatuksen tietovarantoon (Varda) vaadittavat tiedot.

16 Esiopetuksen tuottaminen palvelusetelin yhteydessä

Kunta järjestää perusopetuslain mukaista esiopetusta kunnassa asuville lapsille oppivelvollisuuden alkamista edeltävänä vuonna. Kunta voi ostaa esiopetuksen yksityiseltä palveluntuottajalta ostopalveluna, jonka hinnan kunta päättää. Tätä täydentävä palvelu voidaan hankkia palvelusetelillä tämän sääntökirjan mukaisesti. Esiopetusta ei voida rahoittaa palvelusetelillä.

Sipoossa yksityisen esiopetuksen järjestämisestä päätetään vuosittain sivistysvaliokunnassa. Päätöksen jälkeen kunta maksaa maksusitoumuksella korvauksen palveluntuottajalle.

Esiopetuksen osalta palveluntuottaja sitoutuu noudattamaan perusopetuslakia, kunnan Opetushallituksen määräyksen mukaisesti laatimaan paikallista esiopetuksen opetussuunnitelmaa sekä muita esiopetusta ohjaavia asiakirjoja.

Päiväkodeissa järjestettävään esiopetukseen sovelletaan varhaiskasvatuslain säädöksiä ryhmäkoosta ja henkilöstömitoituksesta. Kelpoisuudesta säädetään asetuksella (A 986/1998).

17 Sääntökirjan muuttaminen ja julkisuus

Kunnalla on oikeus tehdä muutoksia sääntökirjaan. Sääntökirja on julkinen asiakirja, jonka tulee olla jatkuvasti nähtävillä kunnan internet-sivuilla. Kunta ilmoittaa muutoksista palveluntuottajalle välittömästi. Palveluntuottaja sitoutuu automaattisesti noudattamaan sääntökirjaa. Sääntökirja on voimassa toistaiseksi.

18 Tämän sääntökirjan tekstit

Tämän sääntökirjan tekstit kuuluvat tekijänoikeuden piiriin eivätkä ole miltään osin lainattavissa tai kopioitavissa ilman tekijän lupaa. (Koska tekstit ovat tekijänoikeuden piirissä, toivotaan kunnan lisäävän tämän tekstin omaan sääntökirjaansa.)

Lainsäädäntö ja ohjaavat asiakirjat

[Varhaiskasvatustalaki \(540/2018\)](#)

[Valtioneuvoston asetus varhaiskasvatuksesta \(753/2018\)](#)

[Laki sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä \(569/2009\)](#)

[Opetus- ja kulttuuriministeriön asetus varhaiskasvatuksen yksityisen palveluntuottajan ilmoitusmenettelystä \(772/2018\)](#)

[Laki julkisista hankinnoista \(348/2007, 53 – 54 §\)](#)

[Laki lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta \(1128/1996\)](#)

[Laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä \(504/2002\)](#)

[Laki varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista \(1503/2016\)](#)

[Laki varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista annetun lain muuttamisesta](#)

[Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista \(734/1992\)](#)

[Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta \(621/1999\)](#)

[Lastensuojelulaki \(417/2007\)](#)

[Sosiaalihuoltolaki \(1301/2014\)](#)

[Kuluttajansuojalaki \(38/1978\)](#)

[EU:n yleinen tietosuoja-asetus \(679/2016\)](#)

[Tietosuojalaki \(1050/2018\)](#)

[Terveydenhuoltolaki \(1326/2010\)](#)

[Hallintolaki \(434/2003\)](#)

[Arkistolaki \(831/1994\)](#)

[Laki sähköisen viestinnän palveluista \(917/2014\)](#)

[Työsopimuslaki \(55/2001\)](#)

[Laki yksityisyyden suojasta työelämässä \(759/2004\)](#)

[Varhaiskasvatuksen tietovarantoa Vardaa koskevaa tietoa](#)

[Tietoa perhevapaaudistuksesta](#)

Liitteet

Sipoon kunnan liiteasiakirjat:

Liite1. Sipoon palvelusetelituotteiden arvo

Liite 2. Ohje palveluseteliasiakkaalle

Liite 3. Ohje palvelusetelituottajalle

Yhteydenotot materiaalia koskien: heidi.wartiainen@vertikal.fi

Vertikal Oy © 2023

Liite 1.

Sipoon palvelusetelituotteiden arvo 1.8.2023 alkaen

Sipoossa tulosidonnaisen lapsikohtaisen palvelusetelin arvo päiväkotitoiminnassa määräytyy sivistysvaliokunnan määrittelemän suurimman arvon mukaan. Enimmäisarvon määrittelyperusteena käytetään 3-5-vuotiaan lapsen kokopäivähoitopaikan kuukausihintaa.

Palvelusetelin arvo

Enimmäisarvo:

880 € -> 920 €

Ikäkerroin:

Alle 3-vuotias

1,55 -> 1,62

3 vuotta täyttänyt lapsi

1,0

Hoitoaikakerroin:

Kokoaikainen hoidontarve yli 148 h/kk

1,0

Kokoaikainen hoidontarve 106-147 h/kk

1,0

Osa-aikainen hoidontarve, max 105 h/kk

0,6

Esiopetusta täydentävä varhaiskasvatus:

Esiopetukseen liittyvä varhaiskasvatus

0,42

Mahdollinen tukikerroin:

Varhaiserityiskasvatus

(lapsi vie ryhmässä kahden lapsen paikan)

2,0

Asiakasmaksu (palvelusetelin omavastuuosuus)

Tuntiportaan mukainen maksukerroin

Varhaiskasvatuksessa

Kokoaikainen hoidontarve yli 148 h/kk

1,0

Kokoaikainen hoidontarve 106-147 h/kk

0,8

Osa-aikainen hoidontarve, max 105 h/kk

0,6

Esiopetuksen täydentävässä varhaiskasvatuksessa

Kokoaikainen hoidontarve yli 106 h/kk

0,8

Osa-aikainen hoidontarve, 64–105 h/kk

0,6

Osa-aikainen hoidontarve, alle 63 h/kk

0,45

OHJE PALVELUSETELIASIAKKAALLE

Mikä on varhaiskasvatuksen palveluseteli?

Palveluseteli on maksusitoumus, jonka kunta myöntää kuntalaiselle varhaiskasvatuspalveluiden hankkimiseksi. Sipoossa palveluseteli on virtuaalinen ja se maksetaan suoraan palveluntuottajalle.

Palveluseteliin oikeutetut asiakkaat

Palveluseteli voidaan myöntää Sipoon kunnan asukkaalle, joka on oikeutettu varhaiskasvatuspalveluun Sipoon kunnan kunnallisessa varhaiskasvatuksessa. Palveluseteliä hakevan tulee olla kirjoilla Sipoon kunnassa tai lapsella on oltava tilapäinen osoite Sipoon kunnassa. Kunnalla on mahdollisuus rajata vuosittain myönnettävien palvelusetelien määrää kunnan talousarvion puitteissa.

Palveluseteli voidaan myöntää varhaiskasvatuksen järjestämiseen yksityisessä päiväkodissa, joka on hyväksytty palvelusetelituottajaksi. Palveluseteli voidaan myöntää vain varhaiskasvatusoikeuden piirissä olevien lasten varhaiskasvatuksesta aiheutuvien kustannusten korvaamiseen. Palveluseteli on lapsikohtainen.

Palvelusetelin arvo määräytyy lapsen iän, hoidontarpeen, perheen koon ja lapsen kanssa samassa taloudessa asuvien tulojen mukaan. Perheen kokona otetaan huomioon yhteistaloudessa avioliitossa tai avioliitonomaisissa olosuhteissa elävät henkilöt sekä heidän kanssaan samassa taloudessa asuvat molempien alaikäiset lapset. Huoltajien maksettavaksi jää palvelusetelin omavastuuosuus.

Asiakkaalla ei ole oikeutta vaatia palveluseteliä, vaan kunta päättää sopivasta tavasta järjestää asiakkaan tarvitsemaa palvelua. Sipoon kunnalla on oikeus rajata harkintansa mukaan asiakkaat, joille palveluseteliä ei myönnetä. Palvelusetelin käytön ulkopuolelle voi jäädä asiakas, jolle palvelun tarjoaminen palvelusetelipäiväkodissa olisi kohtuuttoman vaikea toteuttaa. Mikäli asiakkaan varhaiskasvatus vaatii isoja henkilöstöresursseja tai toimintaympäristöön tehtäviä laajoja muutoksia, asiakas ohjataan kunnalliseen varhaiskasvatukseen.

Palveluntuottajan valitseminen

Perhe valitsee itse palveluntuottajaksi haluamansa yksityisen päiväkodin, joka on hyväksytty Sipoon kunnan palvelusetelituottajaksi. Luettelo kunnan hyväksymistä palveluntuottajista ja päiväkodeista hintoineen ja yhteystietoineen löytyy osoitteesta www.sipoo.fi

Sipoossa huoltaja valitsee ensin yksityisen palveluntuottajan ja solmii tuottajan kanssa sopimuksen varhaiskasvatuspaikasta. Tämän jälkeen huoltaja hakee kunnalta palveluseteliä sähköisellä lomakkeella.

Palvelusetelin hakeminen

Palveluseteliä tulee hakea neljä kuukautta ennen hoidon tarvetta palvelusetelihakemuksella, joka löytyy osoitteesta www.sipoo.fi . Jos hoidontarve johtuu äkillisestä työllistymistä tai opiskelusta, vähimmäisjärjestelyaika on kaksi viikkoa.

Palvelusetelin myöntämiseksi ja arvon määrittämiseksi hakemuksen liitteenä tulee olla palvelusopimus ja tuloseelvitys, yrittäjiltä lisäksi yrittäjälomake. Tuloseelvitykset tulee toimittaa viimeistään kuukautta ennen varhaiskasvatuksen aloittamista. Palvelusetelipäätöstä ei voida tehdä ennen kuin huoltajan tulotiedot on toimitettu kuntaan. Jos perhe kirjallisesti ilmoittaa suostuvansa suurimpaan asiakasmaksuun (pienimpään palvelusetelin arvoon), ei tulotietoja tarvitse toimittaa.

Asiakkaalla on oikeus kieltäytyä hänelle tarjotusta palvelusetelistä, jolloin kunnan tulee ohjata asiakas kunnan muilla tavoin järjestämien palvelujen piiriin.

Päätös palvelusetelistä

Sipoon kunnassa palveluseteli annetaan viranhaltijapäätöksenä. Päätös varhaiskasvatuksen järjestämisestä palvelusetelillä tehdään sen vuoden heinäkuun loppuun saakka, jolloin lapsi aloittaa esiopetuksessa. Jos esiopetusta täydentävä varhaiskasvatus järjestetään palvelusetelillä, siitä tehdään erillinen päätös.

Päätös palvelusetelistä tehdään viimeistään kuukautta ennen ilmoitettua varhaiskasvatustarvetta, jos kaikki päätökseen liittyvät asiakirjat on toimitettu ajoissa hakemuksen liitteinä. Asiakkaalle toimitetaan sähköinen päätös varhaiskasvatuksen asiakastietojärjestelmään, josta se on asiakkaan luettavissa. Tähän päätökseen tyytymätön saa tehdä siitä oikaisuvaatimuksen. Oikaisuvaatimus on tehtävä sivistysvaliokunnalle kirjallisesti.

Kun lapsi aloittaa varhaiskasvatuksen palvelusetelillä, poistuu hänen mahdollinen hakemuksensa kunnalliseen varhaiskasvatukseen. Perhe voi halutessaan jättää uuden hakemuksen kunnalliseen varhaiskasvatukseen, jolloin haku-aika on 4 kuukautta.

Palvelusopimus

Perhe ja yksityisen päiväkotitoiminnan tuottaja tekevät palvelusopimuksen varhaiskasvatuksen järjestämisestä asiakkaalle. Perheen ja tuottajan väliseen sopimussuhteeseen sovelletaan kuluttajaoikeuden ja sopimusoikeuden säännöksiä ja oikeusperiaatteita.

Perhe toimittaa yksityisen päiväkodin kanssa tekemänsä palvelusopimuksen Sipoon kunnalle. Palvelusopimus toimitetaan palvelusetelihakemuksen liitteenä. Jos palveluntuottaja irtisanoo asiakkaan palvelusopimuksen, on tuottajan ilmoitettava irtisanomisen perusteet palvelusetelistä päättäneelle viranomaiselle.

Tuottajalle maksetaan palveluseteli lapsen varhaiskasvatustarpeen mukaan. Palvelujen tuottajalla on oikeus periä asiakkaan omavastuuosuus omien irtisanomissääntöjensä mukaisesti.

Varhaiskasvatuspaikan vaihto toiseen yksityiseen päiväkotiin

Jos perhe haluaa vaihtaa varhaiskasvatuspaikkaa toiseen yksityiseen päiväkotiin, perhe irtisanoo voimassa olevan varhaiskasvatuspaikan. Perhe hakee uutta palveluseteliä ja palvelusetelin arvosta tehdään uusi päätös uutta palveluntuottajaa varten.

Asiakkaan tulee lisäksi toimittaa uusi palvelusopimus uuden palveluntuottajan kanssa palvelusetelihakemuksen liitteenä.

Palvelusetelin voimassaolo

Jos lapsi ei käytä päivähoitopaikkaa kuuteenkymmeneenviiteen (65) päivään oikeus palveluseteliin päättyy. (Ei koske kesäajan kuukausia: kesäkuu, heinäkuu, elokuu),

Palvelusetelin voimassaolo päättyy kirjallisen ilmoituksen päättymispäivään tai viimeistään lapsen aloitettua perusopetuksen. Perheellä on velvollisuus ilmoittaa kirjallisesti palvelusetelistä päättäneelle viranomaiselle hoitosuhteen päättymisestä irtisanomisilmoituksella.

Sipoossa palvelusetelin irtisanomisesta ilmoitetaan lomakkeella eDaisyn kautta. Palveluseteli sanotaan irti samalla päivämäärällä kuin lapsen varhaiskasvatuspaikka palvelusetelipäiväkodissa.

Kuluttajansuoja

Palvelujen tuottamiseen palvelusetelillä sovelletaan kuluttajansuojalakia. Asiakkaalla on oikeus käyttää kuluttajaoikeuden mukaisia oikeusturvakeinoja reklamaatiotilanteessa. Reklamaatio palvelun laadusta tai havaituista puutteista on saatettava myös Sipoon kunnan tietoon. Kunta voi pyytää selvitystä palveluntuottajalta reklamaation johdosta ja vaatia laadun korjausta.

OHJE PALVELUSETELITUOTTAJALLE

Ohje täydentää palvelusetelisääntökirjaa käytännön toimien osalta

Hakeutuminen palveluntuottajaksi

Sipoon kunnalle palvelusetelituottajaksi voi hakeutua varhaiskasvatuspalveluita järjestävä yksikkö, jonka AVI on tähän tarkoitukseen hyväksynyt. Palveluita tarjoava yksikkö voi sijaita Sipoon kunnan alueella tai muussa kunnassa. Sipooseen perustettavan kokonaan uuden yksikön tulee ensin tai samanaikaisesti huolehtia myös tästä AVI:lle tehtävästä ilmoituksesta yksityisten varhaiskasvatuspalvelujen tuottamisesta.

Palvelusetelituottajaksi voi hakea lomakkeella, joka löytyy Sipoon kunnan internetsivuilta. Hakemukseen tulee liittää myös lomakkeessa mainitut liitteet. Ennen hakemuksen jättämistä voi tarvittaessa olla yhteydessä Sipoon kunnan varhaiskasvatuspalveluiden asiantuntijaan, jonka tehtäväalueena on yksityisen varhaiskasvatuksen järjestäminen Sipoossa. Hakemuksen liitteineen voi toimittaa sähköpostitse osoitteeseen kirjaamo@sipoo.fi

Palvelusopimus

Palveluntuottajalla on oikeus tehdä palvelusopimus haluamansa asiakkaan kanssa. Jos lapsella on tarve erityiseen tai tehostettuun tukeen, tulee asiasta ennen sopimuksen laatimista keskustella kunnan konsultoivan varhaiskasvatuksen erityisopettajan kanssa.

Varhaiskasvatuspalveluiden tuottaja ja perhe tekevät palvelusopimuksen varhaiskasvatuksen antamisesta. Palveluntuottajan ja perheen väliseen sopimussuhteeseen tulee soveltaa kuluttajaoikeuden ja sopimusoikeuden säännöksiä ja oikeusperiaatteita.

Perhe toimittaa huoltajien ja palveluntuottajan tekemän palvelusopimuksen palvelusetelihakemuksen liitteenä Sipoon kunnalle. Mikäli palveluntuottaja irtisanoo asiakkaan palvelusopimuksen, on tuottajan ilmoitettava irtisanomisen perusteet palvelusetelistä päättäneelle viranomaiselle.

Tuottajalle maksetaan palveluseteli lapsen hoidontarpeen mukaan. Palvelujen tuottajalla on oikeus periä asiakkaan omavastuuosuus omien irtisanomissääntöjensä mukaan.

Palvelusetelin voimassaolo

Jos lapsi ei käytä päivähoitopaikkaa kuuteenkymmeneenviiteen (65) päivään oikeus palveluseteliin päättyy. (Ei koske kesäajan kuukausia: kesäkuu, heinäkuu, elokuu),

Palvelusetelin voimassaolo päättyy kirjallisen ilmoituksen päättymispäivään tai viimeistään lapsen aloitettua esiopetuksen. Yksiköissä, joista kunta hankkii myös esiopetusta, esiopetuksen täydentävän varhaiskasvatuksen palveluseteli myönnetään kuitenkin sen vuoden heinäkuun viimeiseen päivään, jolloin lapsi aloittaa perusopetuksessa. Perheellä on velvollisuus ilmoittaa kirjallisesti palvelusetelistä päättäneelle viranomaiselle hoitosuhteen päättymisestä irtisanomisilmoituksella.

Palveluntuottajan on hyvä kuitenkin varmistaa, että asiakas on irtisanonut palvelusetelinsä.

Päätös palvelusetelistä

Päätös palvelusetelistä tehdään viimeistään kuukautta ennen ilmoitettua varhaiskasvatustarvetta, jos kaikki päätökseen liittyvät asiakirjat on toimitettu ajoissa hakemuksen liitteinä. Asiakkaalle toimitetaan sähköinen päätös varhaiskasvatuksen asiakastietojärjestelmään

Palveluntuottajalle toimitetaan kaksi kertaa vuodessa lista heillä asiakassuhteessa olevien lasten varhaiskasvatusmaksun arvoista ja palveluseteleiden arvoista. Lista toimitetaan elo- ja tammikuussa. Kesken toimintakauden aloittavista lapsista tieto toimitetaan sähköpostitse turvapostina.

Palvelusetelin maksatus

Sipoon kunnassa on käytössä Vaana palvelusetelinmaksujärjestelmä. Palveluntuottajan tulee sitoutua käyttämään kyseistä järjestelmää palveluseteleiden veloittamiseen. Palveluntuottajan tulee rekisteröityä palvelun käyttäjäksi

Jokaiselle asiakkaalle muodostuu järjestelmään lapsi ja yksikkökohtainen palveluseteli. Palveluntuottaja veloittaa kuukausittain tilitä lapsen palvelusetelin. Veloituksen voi tehdä jo kuluvan kuukauden aikana.

Yksityisen varhaiskasvatus ohjaus, neuvonta ja valvonta

Sipoon kunnassa käytetään Kuuma-kuntien yksityisen varhaiskasvatuksen ohjaus-, neuvonta ja valvontakäsikirjaa ja siihen kuuluvia liitteitä. Valvontakäsikirja liitteineen on luettavissa kunnan internetsivuilla.

Toimintavuosi-ilmoitus (liite 2), Ryhmäilmoitus (liite 4) ja Henkilöstön tiedot (liite 5) toimitetaan kuntaan aina toimintavuoden alussa elokuussa. Ryhmäilmoitus ja henkilöstötietojen ilmoitus toimitetaan myös tammikuussa, mikäli tietoihin on tullut muutoksia.

Ennalta sovittuja valvontakäyntejä tehdään kahdesti vuodessa: keväällä ja syksyllä. Kevään valvontakäynnin yhteydessä tarkastetaan kaikki yksikön viralliset asiakirjat Yksityisen varhaiskasvatuksen valvonta-asiakirjan mukaisesti (liite 3). Syksyn valvontakäynnillä keskitytään yksikön pedagogiseen toimintaan. Tässä voidaan apuna käyttää Kuuma-kuntien auditointilomaketta.

Valvontakäyntien lisäksi yksityisille päiväkodeille järjestetään yhteisiä tapaamisia muutaman kerran toimintakauden aikana mm. pedagogisista asioista, kunnan linjauksista, koulutuksista ja tiedotusasioista

Kasvun ja oppimisen tuki päiväkotitoiminnassa

Varhaiskasvatuksen lähtökohtana on kaikille lapsille yhteinen ja yhtäläinen laadukas varhaiskasvatuksen perusta. Lasten kasvun ja kehityksen tukeminen toteutuu varhaiskasvatuksen arjessa laadukkaana pedagogiikan ja suunnitellun kasvu- ja oppimisympäristön keinoin.

Sipoon kunnallisessa varhaiskasvatuksessa on käytössä kasvun ja oppimisen tuen kolmiportainen malli, jossa tuki jaotellaan kasvun ja oppimisen yleiseksi, tehostetuksi ja erityiseksi tueksi. Tuen tarve voi vaihdella tilapäisestä jatkuvaan, vähäisestä vahvempaan.

Palvelusetelillä tuotetussa päiväkotihoidossa tarjottu tuki on pääasiassa yleistä tukea. Yleisen tuen lisäksi tehostettua ja erityistä tukea voidaan tarjota yksityisessä päiväkodissa, jos se katsotaan

lapsen edun mukaiseksi. Jos tuen tarjoaminen yksityisessä päiväkodissa ei ole riittävää, voidaan harkita lapsen siirtymistä kunnalliseen päivähoitoon.